

2016 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Bendroji dalis

Viešojo sektoriaus subjekto(VSS) pavadinimas	Vilniaus „Šaltinio“ pagrindinė mokykla
VSS registracijos kodas	190982862
VSS buveinės adresas	Nemenčinės pl.16/2, Vilnius
VSS finansavimo šaltinis	Finansuojama iš LR valstybės biudžeto
VSS programos pavadinimas	Švietimo ir mokslo administravimas
VSS funkcijos kodas	09. 02. 01. 01
VSS 2016 m. asignavimai	855500,00 Eur, iš jų darbo užmokesčiui 537300,00 Eur
Institucijos misija	Siekti profesionaliai įgyvendinti valstybinę švietimo politiką, racionaliai panaudoti turimus materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius.
Institucijos tikslas	Plėtoti dvasines, intelektines ir fizines asmens galias, ugdyti kūrybingą, atsakingą pilietį, įgijusį bendrųjų ir esminių dalykinių kompetencijų, būtinų tolesniam mokymuisi, profesinei karjerai ir savarankiškam gyvenimui.
Vidutinis darbuotojų skaičius	77

Mokykla kontroliuojamų ir (arba) asocijuotų subjektų neturi .

Rizikos, turinčios įtaką VSS veiklai Nepilnas materialinės bazės atitikimas šiuolaikiniams reikalavimams, reikalinga bendrabučio renovacija, pagal poreikius trūksta lėšų mokyklos teritorijai sukultūrinti, bei sporto aikštynui įrengti, nepakankamai papildomas bibliotekos knygų fondas, absoliuti vaikų dauguma iš nedarnių ir socialiai remtinų šeimų, mokinių mokymosi motyvacijos stoka.

2. Apskaitos politika

Vilniaus „Šaltinio“ pagrindinės mokyklos (toliau institucija) finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Tvarkant apskaitą ir sudarant finansinę atskaitomybę, vadovaujamosi šiais principais ir jų reikšmėmis:

subjekto (Institucija laikoma atskiru apskaitos vienetu ir į finansinių ataskaitų rinkinį turi būti įtrauktas tik Institucijos nuosavas arba patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ar savivaldybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos bei pinigų srautai.);

subjekto (Institucijos finansinės ataskaitos rengiamos, remiantis prielaida, kad Institucija laikysis veiklos tęstinumo principo ir artimiausioje ateityje atliks jai pavestas valstybės funkcijas ir teisės aktuose bei sutartyse nustatytus savo įsipareigojimus. Veiklos tęstinumo įvertinimą, atsižvelgdami į visą prognozuojamą ne trumpesnį kaip 12 mėnesių laikotarpio po finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo informaciją, atlieka asmenys, atsakingi už Institucijos finansinių ataskaitų parengimą. Jeigu finansinės ataskaitos sudaromos, nesilaikant veiklos tęstinumo principo, aiškinamajame rašte turi būti atskleistas šis faktas, priežastis, dėl kurios Institucija nesilaikė veiklos tęstinumo principo, ir apskaitos principai, kuriais remiantis sudarytas finansinių ataskaitų rinkinys.);

periodiškumo (Institucijos veikla, tvarkant apskaitą, suskirstoma į finansinius metus arba kitos trukmės atskaitinius laikotarpius, kuriems pasibaigus sudaromas finansinių ataskaitų rinkinys. Institucijos finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas pagal paskutinės atskaitinio laikotarpio dienos duomenis. Vėliau įvykusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaita ir atskleidimas finansinėse ataskaitose yra aprašyti šios apskaitos politikos skyriuje „Poataskaitiniai įvykiai“. Institucijos finansiniai metai trunka 12 mėnesių, tačiau tam tikromis aplinkybėmis finansiniai metai gali būti trumpesni nei 12 mėnesių. Tokių atvejų susidarymo priežastys ir aiškinamajame rašte atskleidžiama informacija yra nurodyti šios apskaitos politikos skyriuje „Ataskaitinis laikotarpis“.);

pastovumo (Institucija pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką, nebent reikšmingi įvykiai ar aplinkybės nulemtų būtinybę pakeisti apskaitos politiką, siekiant teisingiau parodyti Institucijos turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, grynąjį turtą, pajamas ir

sąnaudas, ir (arba) to būtų reikalaujama pagal galiojančių VSAFAS pereinamąsias nuostatas arba pagal pasikeitusias šių standartų nuostatas.);

piniginio mato (Visas Institucijos turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos finansinėse ataskaitose rodomi pinigine išraiška finansinių ataskaitų valiuta.);

kaupimo (Institucijos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami to laikotarpio finansinėse ataskaitose. Pagal kaupimo principą pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – tada, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą.);

palyginimo (Institucijos pajamos, uždirbtos per ataskaitinį laikotarpį, siejamos su sąnaudomis, patirtomis, uždirbant tas pajamas. Institucijos finansinėse ataskaitose pateikiama ataskaitinių ir praėjusių mažiausiai vienerių prieš ataskaitinius metus finansinių metų informacija. Finansinės ataskaitos rengiamos taip, kad jų vartotojai galėtų palyginti jose pateiktus duomenis su kitų ataskaitinių laikotarpių bei kitų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis ir teisingai įvertinti Institucijos finansinės būklės pokyčius. Jei keičiami finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, Institucija pateikia pakeistus straipsnius ar jų klasifikavimą, praėjusių finansinių metų sumas, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, taip, kaip nurodyta šios apskaitos politikos skyriuje „Apskaitos politikos keitimas);

atsargumo (Institucija pasirenka tokius apskaitos metodus, kuriais vadovaujantis turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto bei pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba nepagrįstai sumažinta. Rengiant finansinių ataskaitų rinkinį, atsakingi Institucijos asmenys patikrina visus subjektyvius įvertinimus, pavyzdžiui, skolas, kurių nesitikima atgauti, atidėjinius, sukaupimus ir pan. Be to, atsakingi finansinių ataskaitų rengėjai įsitikina, kad finansinės ataskaitos yra patikimos ir neutralios, t. y. turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos nėra parodyti nepagrįstai padidinta arba sumažinta verte.);

neutralumo (Institucijos finansinėse ataskaitose pateikta informacija turi būti objektyvi ir nešališka. Jos pateikimas neturi daryti įtakos apskaitos informacijos vartotojų priimamiems sprendimams ir neturi būti siekiama iš anksto numatyto rezultato.);

turinio viršenybės prieš formą (Institucijos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami pagal jų turinį ir ekonominę prasmę, o ne tik pagal teisinę formą. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami ir pateikiami finansinėse ataskaitose pagal jų turinį ir ekonominę prasmę net ir tada, kai toks jų pateikimas skiriasi nuo jų teisinės formos).

Sudarant biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujama šiais principais:

pinigų (Institucijos išlaidos pripažįstamos tada, kada išmokami pinigai, o pajamos pripažįstamos tada, kada gaunami pinigai.);

subjekto;
 periodiškumo;
 pastovumo;
 piniginio mato.

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami Lietuvos piniginiiais vienetais, apvalinant iki šimtųjų dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami Institucijos sąskaitų plano sąskaitose, taikant Institucijos apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

Toliau pateikiama Institucijos taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka apibrėžimą, t. y. materialios formos neturintis, nuo kitų Institucijos nematerialiojo turto vienetų atskiriamas nepiniginis turtas, kuriuo Institucija disponuoja ir kurį naudodama numato gauti tiesioginės ir (arba) netiesioginės ekonominės naudos, ir šiuos kriterijus:

yra lengvai atskiriamas nuo kitų turto vienetų;
 pagrįstai tikėtina, kad Institucija būsimaisiais laikotarpiais iš turto gaus ekonominės naudos;

galima patikimai nustatyti turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą;

Institucija turi teisę tuo turtu disponuoti (įskaitant teisę apriboti juo naudotis kitiems) ir jį kontroliuoti. Institucija kontroliuoja turtą, jei turi teisę gauti iš jo ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais. Galimybė kontroliuoti turtą gali priklausyti nuo juridinių teisių į tą turtą atsiradimo arba nuo jų pasikeitimo.

Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą yra registruojami ilgalaikio nematerialiojo turto sąskaitose.

Pirminio pripažinimo metu nematerialusis turtas įvertinamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tuo atveju, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą;

turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas neribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus turto nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Amortizacija skaičiuojama, taikant tiesiogiai proporcingą metodą taip, kad nematerialiojo turto savikaina būtų sistemingai paskirstyta per jo naudingo tarnavimo laiką. Amortizacija skaičiuojama, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytus nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus Švietimo ir mokslo ministro įsakymu. Amortizacija pradeda skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialiojo turto amortizacija neskaičiuojama.

Likvidacinė nematerialiojo turto vertė paprastai yra lygi nuliui, išskyrus atvejus, kai trečioji šalis įsipareigoja nupirkti šį turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje arba kai rinkoje aktyviai prekiaujama tokiu turtu.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokias veiklas vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamas anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas peržiūrimas, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas gali būti reikšmingai pasikeitęs. Naudingo tarnavimo laikas negali viršyti teisės aktuose numatytų terminų. Jeigu numatomas turto naudingo tarnavimo laikas stipriai skiriasi nuo anksčiau įvertinto naudingo tarnavimo laiko, amortizacijos laikotarpis yra atitinkamai koreguojamas.

Išsami nematerialiojo turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka šiuos kriterijus:

yra skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti: prekėms gaminti, paslaugoms teikti, nuomoti ar administraciniams tikslams;

yra numatomas naudoti ilgiau nei vienerius metus daugiau negu vieną veiklos ciklą; jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę.

Paskutinis kriterijus netaikomas nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms, kitoms vertybėms, transporto priemonėms ir šaunamiesiems ginklams (išskyrus vienkartinio naudojimo).

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS:

- žemė;
- pastatai;
- infrastruktūros ir kiti statiniai;
- nekilnojamosios kultūros vertybės;
- mašinos ir įrenginiai;
- transporto priemonės;
- kilnojamosios kultūros vertybės;
- baldai ir biuro įranga;
- kitas ilgalaikis materialusis turtas;
- nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai.

Į smulkesnes grupes ilgalaikis materialusis turtas skirstomas pagal Institucijos poreikį.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą yra registruojami ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

- žemė, kultūros vertybės ir kitos vertybės yra rodomos tikrąja verte;
- bibliotekų fondai yra rodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nuvertėjimo, jei jis yra, sumą;

- likęs ilgalaikis materialusis turtas yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė nustatoma, remiantis draudžiamąja verte (jei šios vertybės yra apdraustos). Kitu atveju kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė nustatoma (teikiant prioritetą pirmiau einančiam metodui): remiantis to turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo vertinimo duomenimis arba įsigijimo savikaina, jei ji gali būti patikimai

įvertinta, arba simboline vieno euro verte (jei įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba taip pat negali būti patikimai įvertinta).

Institucija patikslina žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių tikrąją vertę kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengdama metines finansines ataskaitas. Tikroji vertė taip pat yra koreguojama per ataskaitinį laikotarpį, jei Institucija gavo naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra reikšmingas.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą taip, kad ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė būtų nuosekliai paskirstyta per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Nusidėvėjimas skaičiuojamas, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytus ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus Švietimo ir mokslo ministro įsakymu. Nusidėvėjimas pradamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po to, kai turtas pradėtas eksploatuoti. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuojamos žemei, kultūros vertybėms, kitoms vertybėms ir bibliotekų fondams.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra peržiūrimi, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas ar likvidacinė vertė gali būti reikšmingai pasikeitę. Naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra tikslinami, gavus papildomos informacijos. Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradėdant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo, išskyrus žemę, kultūros vertybes ir kitas vertybes, apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiai veiklai vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriama anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių tikrosios vertės sumažėjimo nuostoliai registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę. Ta pati suma registruojama tiesiogiai grynojo turto sąskaitoje, mažinant tikrosios vertės rezervo sąskaitoje esančią sumą. Jei su atskiro turto vienetu susijęs tikrosios vertės rezervo likutis tampa lygus nuliui,

tikrosios vertės rezervą viršijanti nuvertėjimo suma yra registruojama, pripažįstant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiai veiklai vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas).

Rekonstravimo ir remonto išlaidų registravimas apskaitoje priklauso nuo rekonstravimo ir remonto darbų rezultato. Rekonstravimo ir remonto išlaidomis yra didinama ilgalaikio materialiojo turto savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas, jeigu išlaidos reikšmingai pailgino turto naudingo tarnavimo laiką arba reikšmingai pagerino turto naudingąsias savybes. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikainos, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas veiklos rezultatų ataskaitoje.

Kai tikrąja verte įvertintas turtas nurašomas, parduodamas, neatlygintinai perduodamas ar kitaip perleidžiamas kitam subjektui, tikrosios vertės rezervas mažinamas ta suma, kuri priskiriama tam turtui. Turto nurašymo arba pardavimo atveju suma, kuria sumažinamas tikrosios vertės rezervas, didina sukauptą perviršį arba mažina sukauptą deficitą. Turto neatlygintino perdavimo kitam subjektui atveju perduodama ir tikrosios vertės rezervo dalis, susijusi su šiuo turtu.

Išsami ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

Biologinis turtas

Biologinis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jeigu atitinka šiuos turto pripažinimo kriterijus:

Institucija turi teisę tuo turtu disponuoti (įskaitant teisę apriboti juo naudotis kitiems) ir jį kontroliuoti;

pagrįstai tikėtina, kad Institucija būsimaisiais laikotarpiais iš šio turto gaus ekonominės naudos arba šis turtas bus naudojamas socialiniais, kultūriniais, gamtosauginiais, moksliniais, teisėsaugos, pažintiniais tikslais;

galima patikimai nustatyti turto tikrąją vertę arba įsigijimo savikainą.

Pirminio pripažinimo metu žemės ūkio veikloje naudojamas biologinis turtas apskaitoje registruojamas tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo vietos išlaidas, arba įsigijimo ar

pasigaminimo savikaina. Jei tikroji vertė ir įsigijimo ar pasigaminimo savikaina negali būti patikimai nustatyta, turtas apskaitoje registruojamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintomis normatyvinėmis kainomis.

Pirminio pripažinimo metu ne žemės ūkio veikloje naudojamas biologinis turtas apskaitoje registruojamas tikrąja verte arba įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Jei tikroji vertė ir įsigijimo ar pasigaminimo savikaina negali būti patikimai nustatyta, turtas apskaitoje registruojamas simboline vieno euro verte.

Po pirminio pripažinimo biologinis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

pirminio pripažinimo metu tikrąja verte registruotas biologinis turtas yra rodomas tikrąja verte (jei turtas naudojamas ne žemės ūkio veikloje) arba tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo vietos išlaidas (jei turtas naudojamas žemės ūkio veikloje);

pirminio pripažinimo metu įsigijimo ar pasigaminimo savikaina registruotas biologinis turtas yra rodomas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, jei tokie yra.

Tikrąja verte apskaitomo biologinio turto tikroji vertė yra įvertinama kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Tikrosios vertės pokytis apskaitomas veiklos rezultatų ataskaitoje, mažinant (jei tikroji vertė padidėjo) arba didinant (jei tikroji vertė sumažėjo) ataskaitinio laikotarpio sąnaudas.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiais veiklais vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamas anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė negali viršyti jo buvusios įsigijimo ar pasigaminimo savikainos.

Žemės ūkio produkcija nėra biologinis turtas ir žemės ūkio produkcijos gavybos momentu yra registruojama kaip atsargos.

Išsami biologinio turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše.

Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos yra vertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

Po pirminio pripažinimo atsargos finansinėse ataskaitose yra rodomos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri yra mažesnė.

Atsargos nukainojamos iki realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti, šias atsargas panaudojus (arba pardavus). Kai atsargos yra sunaudojamos (parduodamos), jų balansinė vertė yra pripažįstama sąnaudomis tą laikotarpį, kai yra suteikiamos viešosios paslaugos (arba pripažįstamos atitinkamos pajamos). Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu (pardavimu) susijusi operacija.

Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų, teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, Institucija taiko „pirmas gautas – pirmas išduotas“ (FIFO) atsargų įkainojimo būdą arba konkrečių kainų būdą. Atsargų įkainojimo būdas parenkamas, atsižvelgiant į atsargų ir veiklos, kurioje šios atsargos yra sunaudojamos, pobūdį.

Visa atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikainos sumažinimo iki grynosios realizavimo vertės suma ir visi nuostoliai dėl atsargų praradimo, nurašymo ir pan. yra pripažįstami to laikotarpio, kuriuo sumažėjo vertė ar atsirado nuostolių, nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudomis.

Išnykus aplinkybėms, dėl kurių buvo sumažinta atsargų balansinė vertė, ji apskaitoje parodoma taip, kad nauja balansinė vertė būtų lygi patikslintai grynajai realizavimo vertei, bet ne didesnė negu atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Bet kokio atsargų vertės sumažėjimo atkurama dėl grynosios realizavimo vertės padidėjimo suma yra mažinamos atitinkamos to laikotarpio, kuriuo padidėjo grynoji realizavimo vertė, sąnaudos.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Išsami atsargų apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Atsargų apskaitos tvarkos apraše.

Finansinis turtas

Finansiniam turtui, kuris gali būti ilgalaikis arba trumpalaikis, priskiriama:

- investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;
- investicijos į skolos vertybinius popierius;
- paskolos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos;
- terminuotieji indėliai;
- pinigai ir pinigų ekvivalentai;
- kitas finansinis turtas.

Išankstinius apmokėjimus sudaro iš anksto sumokėtos sumos tiekėjams už paslaugas, kurios bus suteiktos per ateinančius laikotarpius, iš anksto perduotos gautos finansavimo sumos kitiems subjektams, už kurias subjektai teisės aktų ar sutartyse nustatyta tvarka turėtų atsiskaityti, kiti mokėjimai, kurie sąnaudomis bus pripažinti per ateinančius laikotarpius.

Pinigus sudaro pinigai kasose ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nedidelė.

Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Institucija gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą.

Pirmą kartą pripažindama finansinį turtą, išskyrus finansinį turtą, kuris paskesnio įvertinimo metu įvertinamas amortizuota savikaina ir kurio įsigijimo metu nebuvo išleista pinigų, Institucija įvertina jį įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina už jį suma arba kito perduoto turto vertė. Tiesioginės sandorių sudarymo išlaidos neįtraukiamos į finansinio turto įsigijimo savikainą ir yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio, kurio metu buvo sudarytas sandoris, finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis. Finansinis turtas, kuris paskesnio įvertinimo metu vertinamas amortizuota savikaina ir kurio įsigijimo metu nebuvo išleista pinigų, pirminio pripažinimo metu vertinamas amortizuota savikaina.

Įvertinimo tikslais finansinis turtas skirstomas į tris grupes:

parduoti laikomas finansinis turtas;

iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas;

ilgalaikės ir trumpalaikės suteiktos paskolos, gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai.

Parduoti laikomu finansiniu turtu Institucija laiko: įsigytas kitų subjektų akcijas (išskyrus investicijas į asocijuotus arba kontroliuojamus subjektus); dalininko įnašus į viešąsias įstaigas (kurios nėra kontroliuojami ar asocijuoti subjektai); ilgalaikį finansinį turtą, kurį Institucija yra nusprendusi parduoti.

Finansinis turtas priskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto tik tada, kai Institucija ketina ir sugebės jį laikyti iki išpirkimo termino. Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto pavyzdžiai: obligacijos su nustatyta išpirkimo data (kai Institucija ketina jas laikyti iki išpirkimo termino ar atgauti iš esmės visą jų balansinę vertę). Nuosavybės vertybiniai popieriai nelaikomi iki išpirkimo termino laikomu finansiniu turtu.

Finansinis turtas nepriskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto, kai:

Institucija ketina laikyti finansinį turtą neribotą laiką;

yra priimtas sprendimas parduoti finansinį turtą;

emitentas turi teisę išpirkti Institucijos laikomą finansinį turtą už sumą, kuri yra reikšmingai mažesnė už jo amortizuotą savikainą.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, finansinis turtas iš naujo įvertinamas taip:

parduoti laikomas finansinis turtas – tikrąja verte (išskyrus investicijas į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti, bei dalininkų įnašus į viešąsias įstaigas, kurios nėra kontroliuojami ar asocijuotieji subjektai – šis parduoti laikomas finansinis turtas vertinamas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius);

iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas – amortizuota savikaina;

paskolos – amortizuota savikaina;

kitos po vienerių metų gautinos sumos – amortizuota savikaina;

per vienerius metus gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitas trumpalaikis finansinis turtas – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną Institucija nustato, ar yra požymių, kad finansinio turto (ar panašaus finansinio turto vienetų grupės) balansinė vertė gali būti sumažėjusi, t. y. finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“.

Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai apskaitoje registruojami apskaičiuota nuvertėjimo suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, išskyrus gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo nuostolius, kurie yra priskiriami pagrindinės veiklos nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudoms arba kitoms kitos veiklos sąnaudoms (atsižvelgiant į tai, su kuria veikla yra susijusios gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumos).

Institucija nurašo iš apskaitos registruojamą finansinį turtą (ar jo dalį) tik tada, kai ji netenka teisės to finansinio turto (ar jo dalies) kontroliuoti. Institucija netenka teisės kontroliuoti finansinio turto tada, kai gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba perleidžia šias teises kitoms šalims.

Išsami finansinio turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Finansinio turto apskaitos tvarkos apraše ir Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

Turto nuvertėjimas

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama metinį finansinių ataskaitų rinkinį, Institucija nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių.

Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi Institucijos ilgalaikiam materialiajam turtui ir nematerialiajam turtui:

išoriniai požymiai:

reikšmingai sumažėjusi turto teikiamų paslaugų ar juo gaminamų produktų paklausa; per ataskaitinį laikotarpį turto rinkos vertė sumažėjo reikšmingai daugiau, negu būtų sumažėjusi dėl įprastinio turto naudojimo per tą patį laikotarpį;

per ataskaitinį laikotarpį Institucijos veiklos technologinėje, teisinėje aplinkoje arba Vyriausybės politikoje įvyko reikšmingų pokyčių, susijusių su Institucijos turimo turto naudojimo apimtimi ir pobūdžiu, kurie daro neigiamą poveikį Institucijos veiklos rezultatams;

vidiniai požymiai:

yra įrodymų, kad turtas ar turto dalis yra sugadinta;

Institucija turi turto, kuris dar nėra visiškai nudėvėtas (amortizuotas), tačiau jau nebenaudojamas veikloje;

per ataskaitinį laikotarpį įvyko (arba jie yra tikėtini netolimoje ateityje) reikšmingų ilgalaikių pokyčių, susijusių su turto naudojimo apimtimi ir pobūdžiu, tokių kaip turto galimybių neišnaudojimas (prastovos); planuojama nutraukti ar restruktūrizuoti veiklą, kurią vykdamas naudojamas šis turtas; planuojama perleisti turtą anksčiau, negu iki tol tikėtasi, ir panašūs pokyčiai, darantys neigiamą poveikį Institucijos veiklos rezultatams;

turtui eksploatuoti ir prižiūrėti reikia daugiau išlaidų, nei buvo numatyta iš pradžių.

Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi Institucijos finansiniam turtui:

yra žinoma, kad skolininkas turi didelių finansinių sunkumų ar yra didelė tikimybė, kad skolininkas bankrutuos;

nesilaikoma sutarties sąlygų, pavyzdžiui, laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi kiti įsipareigojimai (pvz., prekių ar paslaugų, už kurias buvo iš anksto sumokėta, suteikimas; palūkanų ar paskolos grąžinimas);

dėl ekonominių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, Institucija suteikė skolininkui nuolaidų, kurių priešingu atveju nebūtų suteikusi;

skolininkas ginčija savo skolinius įsipareigojimus Institucijai ir yra tikimybė, kad ginčas bus išspręstas ne Institucijos naudai;

finansinio turto nuvertėjimas buvo pripažintas ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu;

ankstesnę patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turtui nuvertėjus, yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamą anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Išsami turto nuvertėjimo apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Finansinio turto apskaitos tvarkos apraše ir Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

Finansiniai įsipareigojimai

Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriami:

ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai;

ilgalaikiai atidėjiniai (žr. šios apskaitos politikos skyrių „Atidėjiniai“);

kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriami:

ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai (žr. šios apskaitos politikos skyrių „Atidėjiniai“);

ilgalaikių skolinių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;

trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai;

mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos;

mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus;

.mokėtinos socialinės išmokos;

mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla:

tiekėjams mokėtinos sumos;

su darbo santykiais susiję įsipareigojimai;

sukauptos mokėtinos sumos;

kiti trumpalaikiai įsipareigojimai.

Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Institucija prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal planuojamus sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo (t. y. kol Institucija neturi įsipareigojimo perduoti pinigus ar kitą finansinį turtą kitai šaliai arba pasikeisti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi galimai sau nepalankiomis sąlygomis).

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, išskyrus finansinius įsipareigojimus, kurie paskesnio įvertinimo metu įvertinami amortizuota savikaina ir kurių atsiradimo metu nebuvo gauta pinigų, yra vertinami įsigijimo savikaina. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro. Finansiniai įsipareigojimai, kurie paskesnio įvertinimo metu įvertinami amortizuota savikaina ir kurių atsiradimo metu nebuvo gauta pinigų, pirminio pripažinimo metu vertinami amortizuota savikaina.

Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai finansinėse ataskaitose yra rodomi:

finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, – tikrąja verte;

kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai, jų einamųjų metų dalis, trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis, – amortizuota savikaina;

kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Finansinių įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, Institucija neturi.

Institucija nurašo iš apskaitos registru finansinį įsipareigojimą ar jo dalį tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, yra panaikinamas ar nustoja galioti.

Išsami finansinių įsipareigojimų apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos – Institucijos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų, užsienio valstybių ir organizacijų, kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti Institucijos nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti ir vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir Institucijos gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas Institucijos išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

Gautos ir gautinos finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje kaip turtas ir kaip finansavimo sumos, jeigu jos atitinka šiuos kriterijus:

finansavimo sumų gavėjas užtikrina, kad tenkinamos finansavimo sumų davėjo jam nustatytos sąlygos finansavimo sumoms gauti;

yra finansavimo sumų davėjo sprendimų ar kitų raštiškų įrodymų, kad finansavimo sumos bus suteiktos ir pinigai bus pervesti ar kitas turtas bus perduotas;

finansavimo sumų dydis gali būti patikimai įvertintas.

Valstybės biudžeto asignavimai pripažįstami gautinomis finansavimo sumomis, tik teisės aktų nustatyta tvarka pateikus paraišką gauti finansavimo sumas, jei yra tenkinami punkte aukščiau nurodyti kriterijai.

Jei patiriamos sąnaudos, kurios bus finansuojamos iš numatytų finansavimo šaltinių, net kai finansavimo sumos dar nėra gautos ir paraiška joms nepateikta, bet yra tenkinami aukščiau pateikti finansavimo sumų pripažinimo kriterijai, pripažįstamos finansavimo pajamos ir sukauptos finansavimo pajamos, kurios parodomos finansinės būklės ataskaitoje prie sukauptų gautinų sumų.

Finansavimo sumos (gautinos arba gautos) yra skirstomos į:

finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

finansavimo sumas kitos išlaidoms.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti gali būti registruojamos nemokamai ar už simbolinę kainą, gavus ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą, biologinį turtą ar atsargas arba gavus pinigus jiems įsigyti.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis kitoms išlaidoms yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

Finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Kitiems viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos yra nepriskiriamos sąnaudoms – tokiu atveju yra mažinamos gautos finansavimo sumos ir registruojamos perduotos finansavimo sumos.

Kitiems ne viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos registruojamos kaip Institucijos finansavimo sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

Institucija, perduodama finansavimo sumas ne viešojo sektoriaus subjektams, registruoja perduotas finansavimo sumas, šiais atvejais:

kai perduoda savo turtą, įsigytą iš finansavimo sumų, ne viešojo sektoriaus subjektams, kai dėl to registruojama kito viešojo sektoriaus subjekto investicija taikant nuosavybės metodą;

kai finansavimo sumos perduodamos per tarpininką, t. y. kai Institucija perduoda savo turtą, įsigytą iš finansavimo sumų, ne viešojo sektoriaus subjektams, kurie finansuoja viešojo sektoriaus subjektus.

Kitiems viešojo arba ne viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos, už kurių panaudojimą finansavimo sumų gavėjas teisės aktų nustatyta tvarka turi atsiskaityti Institucijai, registruojamos kaip išankstiniai apmokėjimai arba ateinančių laikotarpių sąnaudos.

Institucija, gautas finansavimo sumas ar turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto per tarpininką, apskaitoje registruoja turtą ir gautas finansavimo sumas pagal pirminį finansavimo sumų šaltinį, kurį nurodo tarpininkas arba finansavimo sumų davėjas.

Institucijos finansinių ataskaitų rinkinyje finansavimo sumos parodomos pagal finansavimo šaltinį ir tikslinę paskirtį.

Išsami finansavimo sumų apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

Pajamos

Institucijos pagrindinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos, vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.

Institucijos nepagrindinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos, vykdant nepagrindinę veiklą.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas.

Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra padaromos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Kitos pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, kad bus gauta su sandoriu susijusi ekonominė nauda, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Finansavimo pajamos veiklos rezultatų ataskaitoje parodomos pagal finansavimo šaltinius ir pagal veiklos, kuriai priskiriamos pajamos, tipą (pagrindinė veikla, finansinė ir investicinė veikla arba kita veikla).

Pajamomis laikomas tik Institucijos gaunamos ekonominės naudos padidėjimas. Institucijos pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, nes tai nėra

Institucijos gaunama ekonominė nauda. Kai Institucija yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra Institucijos pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios, kitos paslaugos, parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Pajamos įvertinamos ir finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte.

Išsami pajamų apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Pajamų apskaitos tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

Sąnaudos

Institucijos pagrindinės veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, patirtos, vykdant ūkinės operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.

Institucijos kitos veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, atsirandančios, vykdant nepagrindinę veiklą.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos, vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Sąnaudomis pripažįstama tik ta ankstesniųjų ir ataskaitinio laikotarpių išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms ar prisiimtiems įsipareigojimams. Išlaidos, skirtos pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, apskaitoje registruojamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose kaip turtas ir pripažįstamos sąnaudomis būsimaisiais laikotarpiais.

Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Tais atvejais, kai Institucijos sąnaudas kompensuoja trečioji šalis, pripažintos sąnaudos sumažinamos kompensacijos suma.

Sąnaudos įvertinamos tikrąja verte. Kai atsiskaitymai atliekami grynaisiais pinigais arba jų ekvivalentais, sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma (neįskaitant į ją atgautino pridėtinės vertės mokesčio). Tais atvejais, kai numatytas

atsiskaitymo laikotarpis ilgesnis nei 1 m. ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas, diskontuojant atsiskaitymo sumą.

Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos parodomos, atsižvelgiant į jų pobūdį (t. y. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir pan. sąnaudos).

Išsami sąnaudų apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Sąnaudų apskaitos tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

Finansinė nuoma (lizingas) ir veiklos nuoma

Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui:

Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui;

Nuoma yra laikoma veiklos nuoma, kai, perduodant turtą nuomininkui, didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ne perduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui.

Finansinės nuomos atveju apskaitoje registruojamas įsigytas ilgalaikis materialusis turtas arba nematerialusis turtas. Jeigu nuomos sutartyje nurodytos palūkanos reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos arba nėra nurodytos, turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama, diskontuojant visą sutartyje nurodytą įmokų sumą iki dabartinės vertės, taikant apskaičiuotų palūkanų normą sutarties sudarymo momentu. Turto įsigijimo savikaina lygi apskaičiuotai finansinio įsipareigojimo amortizuotai savikainai. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė (nematerialiojo turto atveju – amortizuojamoji vertė) paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

Turto, įsigyto pagal finansinės nuomos (lizingo) sandorius, apskaitai yra taikomi tie patys principai kaip ir principai, taikomi ilgalaikio materialiojo turto arba nematerialiojo turto apskaitai.

Finansinės nuomos atveju apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei jie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje). Palūkanos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms ir apskaitoje

registruojamos kaupimo principu, t. y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos mokėtinos palūkanos.

Veiklos nuomos atveju nuomos įmokos pagal nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį ir priskiriamos pagrindinės veiklos sąnaudoms.

Sandoriai užsienio valiuta

Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose. Veiklos rezultatų ataskaitoje atlikta tokių pajamų ir sąnaudų tarpusavio įskaita ir parodytas tik perskaičiavimo dėl valiutos kursų pokyčių rezultatas.

Valiutos kurso ir valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs, keičiant (perkant ar parduodant) valiutą, laikomas banko paslauga ir registruojamas kaip pagrindinės veiklos kitos sąnaudos.

Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Išsami sandorių užsienio valiuta apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami ir apskaitoje registruojami, kai atitinka visus šiuos pripažinimo kriterijus:

Institucija turi įsipareigojimą (teisinę prievolę arba neatšaukiamąjį pasižadėjimą) dėl buvusio įvykio;

tikimybė, kad įsipareigojimą reikės padengti turto, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės;

įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Atidėjinais pripažįstami tik tie įsipareigojimai, kurie susiję su buvusiais įvykiais. Atidėjinais nepripažįstami numatomi būsimi nuostoliai ar išlaidos, susiję su Institucijos būsima veikla.

Institucija pripažįsta atidėjinio sumą, atsižvelgdama į labiausiai tikėtiną dabartiniam įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų sumą paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Atidėjinio sumos dydis nustatomas, remiantis panašios veiklos patirtimi, pasirašytais sutartimais, priimtais teisės aktais, ekspertų išvadomis, poataskaitiniais įvykiais ir pan.

Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną atidėjiniai peržiūrimi ir jų vertė koreguojama, atsižvelgiant į naujus įvykius ir aplinkybes. Jei paaiškėja, kad įsipareigojimų turtu dengti nereikės ar atidėjinio suma sumažėjo, atidėjiniai panaikinami arba sumažinami, mažinant finansinės būklės ataskaitos straipsnių „Ilgalaikiai atidėjiniai“ arba „Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai“ sumas.

Ilgalaikiai atidėjiniai diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Taikoma diskonto norma, tiksliausiai parodanti dabartinės pinigų vertės ir įsipareigojimui būdingos rizikos rinkos įvertinimą.

Finansinėse ataskaitose atidėjiniai yra rodomi:

ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai – labiausiai tikėtina įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų suma;

ilgalaikiai atidėjiniai – amortizuota savikaina (diskontuota labiausiai tikėtina įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų suma).

Išsami atidėjinių apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų, neapibrėžtojo turto, poataskaitinių įvykių ir apskaitos klaidų taisymo apskaitos tvarkos apraše.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje. Informacija apie juos yra pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė yra labai maža, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti arba kad neapibrėžtasis turtas duos Institucijai ekonominės naudos, informacija aiškinamajame rašte nėra pateikiama.

Informacija apie neapibrėžtajį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

Išsami neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų, neapibrėžtojo turto, poataskaitinių įvykių ir apskaitos klaidų taisymo apskaitos tvarkos apraše.

Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitinis įvykis – įvykis per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo dienos.

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Institucijos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (t. y. turi įtakos Institucijos finansinei padėčiai ar veiklos rezultatams balanso data), yra koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Atsižvelgiant į jų įtakos parengtoms finansinėms ataskaitoms reikšmę, koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai yra rodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose.

Poataskaitiniai įvykiai, kurie nesuteikia papildomos informacijos apie Institucijos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (t. y. šie įvykiai parodo sąlygas, atsiradusias po paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos), yra nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

Išsami poataskaitinių įvykių apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų, neapibrėžtojo turto, poataskaitinių įvykių ir apskaitos klaidų taisymo apskaitos tvarkos apraše.

Apskaitos politikos keitimas

Institucija pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia, kad būtų galima nustatyti Institucijos finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų keitimosi tendencijas.

Institucija pasirenka ir taiko apskaitos politiką, remdamasi nuostatomis, pateiktomis VSAFAS 1 „Finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas“.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

Institucijos apskaitos politika gali būti keičiama:

dėl VSAFAS nuostatų pakeitimo;

jei to reikalauja kiti teisės aktai.

Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas, taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitoje apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais laikotarpiais, rodoma straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

Apskaitos politika gali būti keičiama tik nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios, nes informacija už visą ataskaitinį laikotarpį turi būti parodoma, taikant vienodą apskaitos politiką panašaus pobūdžio ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams.

Apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitinis įvertis – remiantis prielaidomis, atsižvelgiant į dabartinę turto ir įsipareigojimų vertę ir tikėtiną naudą ar įsipareigojimus, nustatomas apytikslis dydis, naudojamas turto ir įsipareigojimų vertei nustatyti.

Apskaitiniai įverčiai naudojami, kai turto ar įsipareigojimų vertės negali būti tiksliai apskaičiuotos, o tik įvertintos.

Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi, atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

Apskaitinio įverčio keitimas nesusijęs su ankstesniais laikotarpiais ir nėra apskaitos klaidos taisymas, todėl buhalterinėje apskaitoje registruojamas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį keitimas buvo atliktas, o finansinėse ataskaitose parodomas, taikant perspektyvinį būdą.

Finansinių ataskaitų elemento vertės pokytis, atsiradęs dėl apskaitinio įverčio pokyčio, turi būti parodytas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo parodyta prieš tai buvusi šio ataskaitos elemento vertė. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos klaidų taisymas

Apskaitos klaida – klaida, kuri atsiranda dėl neteisingo skaičiavimo, netinkamo apskaitos metodo taikymo, neteisingo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio registravimo ar dėl apsirikimo.

Esminė apskaitos klaida – einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu išaiškėjusi klaida, dėl kurios praėjusio ar kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos negali būti laikomos iš esmės patikimomis.

Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška yra didesnė nei 0,25 procento turto vertės.

Einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Ir esminės, ir neesminės klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose.

Klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte: esminių apskaitos klaidų pobūdis ir ataskaitinis laikotarpis, kurį esminė klaida buvo padaryta;

kokiems finansinės būklės ataskaitos straipsniams esminės apskaitos klaidos taisymas turėjo įtakos;

koregavimo suma, registruota apskaitoje ir įtraukta, parodant grynąjį ataskaitinio laikotarpio perviršį ar deficitą.

Išsami apskaitos klaidų taisymo tvarka yra nurodyta Institucijos Atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų, neapibrėžtojo turto, poataskaitinių įvykių ir apskaitos klaidų taisymo apskaitos tvarkos apraše.

Informacijos pagal segmentus atskleidimas

Institucijos finansinėse ataskaitose pateikiama informacija apie šiuos pirminius segmentus pagal atliekamas valstybės funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje.

Turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai pirminiams segmentams pagal valstybės funkcijas priskiriami pagal tai, kokioms programoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai.

Jei turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir sąnaudų priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, šios sumos yra priskiriamos didžiausią Institucijos veiklos dalį apimančiam švietimo segmentui.

Institucijos veiklos specifika nesąlygoja poreikio pasirinkti antrinius segmentus, pagal kuriuos būtų pateikiama informacija finansinėse ataskaitose.

Straipsnių tarpusavio įskaitos ir palyginamieji skaičiai

Turtas ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos bei pinigų įplaukos ir išmokos finansinėse ataskaitose nurodomi atskirai. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio įskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios įskaitos.

VSAFAS numatytais atvejais pajamų ir sąnaudų straipsnių tarpusavio įskaita gali būti atliekama finansinėse ataskaitose, pateikiant tik rezultatą (t. y. iš pajamų atėmus atitinkamas sąnaudas): pelną arba nuostolį. Pavyzdžiui, rezultatas – pelnas arba nuostolis yra rodomas, perleidus ar pardavus ilgalaikį turtą, keičiant užsienio valiutą.

Palyginamųjų skaičių klasifikavimas yra koreguojamas, kad atitiktų ataskaitinių metų klasifikavimą.

Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra mokesčių mokėtojai, valstybės valdžios institucijų nariai, Institucijos kreditoriai, tiekėjai ir pan.

Institucija sudaro žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį.

Institucija finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais.

Ataskaitinis laikotarpis

Institucija teikia metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Institucijos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, o tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu. Kai išskirtinėmis aplinkybėmis pateikiamas trumpesnio nei 12 mėnesių laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinys (pavyzdžiui: steigimo, likvidavimo ar reorganizavimo atvejais), be finansinių ataskaitų laikotarpio, Institucija finansinėse ataskaitose pateikia šią informaciją:

finansinių ataskaitų laikotarpį;

priežastį, dėl kurios metinių finansinių ataskaitų laikotarpis nėra 12 mėnesių;

faktą, kad tam tikrų ataskaitų, pavyzdžiui, finansinės veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ir susijusių pastabų lyginamųjų sumų negalima palyginti.

Pagrindiniai finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo reikalavimai

Finansinių ataskaitų rinkinio elementai ir jų vertinimas

Institucijos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal ekonominius kriterijus finansinėse ataskaitose grupuojami į grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai, naudojami Institucijos finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti, yra tokie:

finansinės būklės ataskaitoje pateikiami elementai – turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas – apibūdina Institucijos finansinę būklę;

veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – reikalingi Institucijos veiklos rezultatams įvertinti.

Finansinių ataskaitų elementai įvertinami įvairiais metodais ir jų deriniais (pavyzdžiui, įsigijimo savikaina, nuosavybės metodu, tikrąja verte, realizavimo verte, grynąja galimo realizavimo verte, einamųjų išlaidų verte ir dabartine verte). Vertindama finansinių ataskaitų elementus, Institucija vadovaujasi VSAFAS reikalavimais ir taisyklėmis, aprašytais VSAFAS ir apskaitos tvarkų aprašuose.

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis ir reikalavimai

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – finansinių ataskaitų rinkinys, sudarytas, apibendrinus laikotarpio, trumpesnio nei finansiniai metai, duomenis. Tarpinėse finansinėse ataskaitose pateikiama informacija nuo ataskaitinių metų pradžios iki paskutinės tarpinio ataskaitinio laikotarpio dienos. Tarpinio ataskaitinio laikotarpio pabaiga sutampa su kalendorinių metų I, II ar III ketvirčių pabaiga.

Tarpinį finansinės atskaitomybės rinkinį sudaro šios ataskaitos:

finansinės būklės ataskaita;

veiklos rezultatų ataskaita;

sutrumpintas aiškinamasis raštas.

Bendrieji tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio reikalavimai nurodyti VSAFAS 23 „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.

Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui.

Tarpinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos, tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

Metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis ir reikalavimai

Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:

finansinės būklės;

veiklos rezultatų;

pinigų srautų;

grynojo turto pokyčių;

aiškinamasis raštas.

Finansinių ataskaitų privalomąsias formas reglamentuoja VSAFAS.

Metinių finansinių ataskaitų rinkinio formos, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, gali būti pakeistos, tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

Bendrieji finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimai nurodyti VSAFAS 1 „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.

Institucijos finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal VSAFAS. Finansinių ataskaitų rinkinio negalima apibūdinti kaip atitinkančio šiuos standartus, jeigu jis neatitinka bent vieno taikytino VSAFAS ar jo reikalavimo.

Nukrypimai nuo standartų neleidžiami, išskyrus tuos retus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, viršesni nei VSAFAS, reglamentuojantys viešojo sektoriaus subjektų veiklą, nustato ką kita.

Ataskaitų rinkiniai saugomi Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje įvedus valiutą eurą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos euro įgyvendinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 26 d. nutarimu nr.604, VSAFAS 28-uuju standartu „Euro įvedimas“ Vilniaus „Šaltinio“ pagrindinėje mokykloje visi apskaitos duomenys perskaičiuoti į eurus.

3. Aiškinamojo rašto pastabos

Iki finansinių ataskaitų sudarymo apskaitoje buvo užregistruotos visos ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai.

Finansinės būklės ataskaitoje 2016 m. gruodžio 31 d. pateikiama ilgalaikio turto likutinė vertė **558758,97 Eur**.

P03 **Ilgalaikis nematerialus turtas (INT):**

INT likutinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį -187,95 Eur, nes INT gauta nebuvo, o turtas amortizavosi.

P04 **Ilgalaikio materialiojo turto(IMT) likutinė vertė** per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 9124,76 Eur

Per ataskaitinį laikotarpį IMT įsigyta nebuvo, nurašyta už 5627,07 Eur. Likusią likutinės vertės sumažėjimo dalį sudaro nusidėvėjimas.

Pagal ilgalaikio materialiojo turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos aprašą ir Vilniaus „Šaltinio“ pagrindinės mokyklos IMT apskaitos tvarkos aprašą bibliotekos fondui pripažįstamas neribotas tarnavimo laikas, todėl nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

P08 Atsargos:

Asargų pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį 3605,03 Eur.

Atsargų likutis sumažėjo, nes buvo nusipirkta už mažesnę sumą ir mažiau gauta nemokamų atsargų. Nemokamai gauta atsargų už 828,52 Eur(59,63 Eur-iš biudžeto(metodinė medžiaga), 7,81 Eur(metodinė medžiaga)- iš ES lėšų, 761,08 Eur- iš kitų šaltinių(Maisto bankas).

P10 Sukauptos gautinos sumos:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr.1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto „Su darbo santykiais susijusios išmokos” apskaičiuotos darbuotojų nepanaudotos kasmetinės atostogos, pripažintos sukauptomis gautinomis sumomis ir parodytos balansinėje sąskaitoje (34993,30. Iš jų darbo užmokestis-26716,52 Eur, 8276,78-socialinio draudimo įmokos, 2016 m. gruodžio 31 d. duomenys).

P11 Pinigai ir pinigų ekvivalentai:

Įstaigos kasoje 2016-12-31 lėšų nebuvo.

Likutis biudžetinėje sąskaitoje **-0,00** Eur,

Likutis tikslinės paskirties lėšų sąskaitoje- **0,00** Eur,

Likutis nebiudžetinių lėšų sąskaitoje **-3277,83** Eur.

P12 Finansavimo sumos:

Finansavimo sumos per ataskaitinį laikotarpį **565903,79** Eur.

Iš valstybės biudžeto finansavimo sumos- 190630,14 Eur;

iš kitų šaltinių 375273,65 Eur.

Palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu iš valstybės biudžeto finansavimo sumos padidėjo 71371,09 Eur.

Lyginant praėjusį ataskaitinį laikotarpį su ataskaitiniu laikotarpiu iš kitų šaltinių finansavimo sumos sumažėjo 84175,66 Eur.

2016-01-01 Vilniaus „Šaltinio“ pagrindinėje mokykloje buhalterinei apskaitai tvarkyti pradėta naudoti Švietimo ir mokslo ministerijos Finansų valdymo ir apskaitos informacinė sistema(ISFVA). Keliant ilgalaikio turto(IT) likučius pasikeitė finansavimo sumų likučiai tarp finansavimo šaltinių. Skirtumas 78230,11. Iš valstybės biudžeto finansavimo sumos padidėjo, kitų šaltinių finansavimo sumos sumažėjo. Bendrai finansavimo sumos liko nepakitusios. Anksčiau naudotoje IT apskaitos programoje, rekonstravus mokyklos pastatą, padidėjusios vertės finansavimo sumos nebuvo išskirtos į atskirus šaltinius.

Iš viso finansavimo sumų sumažėjimas lyginant praėjusį ataskaitinį ir ataskaitinį laikotarpį- 12804,57 Eur.

Finansavimo sumos sumažėjo dėl nurašyto IT ir mažesnės gautos paramos.

P17 Sukauptos mokėtinės sumos:

34933,30 Eur sukaupta suma už nepanaudotas kasmetines darbuotojų atostogas(darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos).

P21 Pagrindinės veiklos kitos pajamos:

Apskaičiuotos pagrindinės veiklos kitos pajamos	Suma Eur
Kitos pajamos(už moksleivių mitybą ir komunalinių psl. apmokėjimas dainų šventės metu)	7004,59
Suteiktų paslaugų pajamos(mokyklos patalpų nuoma dainų šventės metu)	1044,00
Iš viso	8048,59

P02 Pagrindinės veiklos sąnaudos.

Lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu pagrindinės veiklos sąnaudų skirtumas 44538,24 Eur. Tai dėl ženkliai padidėjusių darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, komunalinių paslaugų sąnaudų, sumažėjusių remonto ir atsargų sąnaudų. Pagal kitus veiklos rezultatų straipsnius žymių pokyčių nebuvo.

Pinigų srautų ataskaitoje pateikiamas pagrindinės veiklos ataskaitinio laikotarpio pinigų judėjimas-visi įstaigos pinigai(tiek biudžeto, tiek kitų šaltinių) ir jų srautai.

Įplaukos pagrindinei veiklai vykdyti- 872463,02 Eur.

Pagrindinėms mokyklos veiklos išmokoms priskirtos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, transporto(automobilio draudimas, kuro sąnaudos, remontas, atsarginių detalių pirkimas), kvalifikacijos kėlimo, paprastojo remonto, atsargų įsigijimo kitų paslaugų, kitos išmokos.

Netiesioginių pinigų srautų likutis- 0,00 Lt. Tiesioginių- 3277,83 Eur. Pinigų padidėjimas- 113,17 Eur.

Investicinės ir finansinės veiklos mokykla nevykdo.

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto nėra.

Reikšmingų po ataskaitinių įvykių nebuvo.

2016 metų gruodžio 31 d. **nebalansinėje** mokyklos sąskaitoje-**218357,62 Eur**. Šią sumą sudaro *pagal panaudą* disponuojamo žemės sklypo vertė- *132053,66 Eur*, taip pat naudojamo ūkinio inventoriaus vertė-*78901,67 Eur* ir vadovėlių – *7402,29 Eur*.

Per 2016 metus susidėvėjusio ir netinkamo naudoti inventoriaus nebalansinėje sąskaitoje nurašyta už 3148,88 Eur.

Direktorė

Ona Jurgilienė

Vyr. buhalterė

Danutė Petruškevičienė